

Актульні питання вдосконалення концепції публічного управління у сучасній юридичній науці

За сучасних соціально-політичних умов у вітчизняній літературі все частіше застосовуються поняття «публічна влада», «публічне управління», що відповідає сучасним тенденціям і практиці функціонування інститутів демократичного суспільства. Зважаючи на свій молодий вік, національна наука поки що не дала всебічно обґрунтованої теорії публічної влади, а відповідно й публічного управління. Принагідно зазначимо, що розмаїття підходів до трактування цієї наукової категорії притаманне й для західних наукових шкіл. Публічна влада, втілюючись у формі державної і муніципальної влади, здійснюється системою органів, яка має відповідну назву «органи публічної влади». Зважаючи на багатогранність та масштабність суб'єктів публічної влади (фактично всіх владних інституцій), а також урахуваючи їхню різновекторну компетенційну та функціональну спрямованість, виникає об'єктивна потреба у виокремленні з цього механізму споріднених управлінських структур, поєднаних окремими ознаками (наприклад, функціональною природою) [1].

Аналіз сучасних наукових джерел складає враження, що дослідники не враховують різну галузеву належність цих двох наук (одна з яких є юридичною, а друга - комплексною суспільство-знавчою наукою), що значно ускладнює формулювання їх предметів.

Із факту належної теорії управління до юридичних наук вже впливає те, що таке явище, як управління, буде розглядатися нею в правовому аспекті. Якщо базовим предметоутворюючим чинником для юридичних наук вважати істотні властивості права та держави в їх понятійно-правовому вираженні, то саме вони і повинні виступати як те висхідно юридико-понятійне начало (принцип і критерій юридичності), яке підлягає відповідній конкретизації стосовно всіх сфер та напрямів юридичного пізнання, і яке повинно враховуватися та бути присутнім у всій системі понять юридичної науки в цілому та окремих юридичних наук [2, с. 60; 3, с. 15].

Аналіз висловлених в юридичній літературі поглядів на зміст й розуміння понять «публічне управління», «публічне урядування» свідчить про широкий спектр міркувань з цього приводу. Як слушно зазначає В. Бакуленко, «розуміння сутності державного управління зазнало еволюції внаслідок розвитку демократії та громадянського суспільства у світі й зокрема в Україні». Відтак нині аспект взаємодії держави і громадянського суспільства в державному управлінні є дуже важливим на відміну від традиційного бачення державного управління як організуючого і регулюючого впливу держави на суспільну життєдіяльність людей з метою її упорядкування, збереження або перетворення, що спирається на її владну силу [4, с. 150.].

Сьогодні публічне управління в Україні проходить етап свого становлення. Це спричинено потребою модернізувати організаційні структури і процедури,

яке воно використовує, для того щоб усі інституції публічної сфери функціонували ефективно.

Публічне управління (анг. - public management) - це діяльність, яка забезпечує ефективне функціонування системи органів державної влади, регіонального врядування, органів місцевого самоврядування, громадських (неурядових) організацій, фізичних осіб та інших суб'єктів громадянського суспільства з метою реалізації державної політики в найрізноманітніших сферах суспільного життя.

Отже, узагальнюючи результати проведеного дослідження, можна зробити висновок, про розуміння права як необхідної умови здійснення державою управлінської діяльності. Йдеться про розуміння права, з одного боку, як форми реалізації управлінського впливу, а з іншого боку, визнання здійснення цього управлінського впливу, як і будь-якої діяльності держави, на підставі й у відповідності з діючим законодавством (що закріплено в ч. 2 ст. 6 Конституції України). Такий підхід вимагає так званого «широкого» розуміння публічного управління, тобто під публічними управліннями мається на увазі діяльність всіх органів державної влади, а під «правовими засобами управління» не тільки нормативно-правові акти органів виконавчої влади, в тому числі закони.

У цілому вважаємо, що теорія публічного управління в межах структурного аспекту повинно досліджувати управлінську роль держави взагалі, а також структуру та управлінські функції окремих державних органів, які реалізуються за допомогою права. Прогностичний аспект теорії управління повинен досліджувати проблему органічного поєднання розвитку всієї системи «публічного управління» із зміною правових норм (відповідності правових норм новій якості цієї системи).

Список використаних джерел

1. Базарна О.В. Поняття, суть, природа публічного управління та державного управління / О.В. Базарна - Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2012_1_2/Bazama.pdf
2. Нижник Н.Р., Машков О.А., Системний підхід в організації державного управління / Н.Р. Нижник, О.А. Машков. - К.: вид-во НАДУ, 1998. - 160 с.
3. Чиркин В.Е. Государствоведение : учебник / В.Е. Чиркин. - М. : Юристъ, 1999 - 290 с.
4. Енциклопедичний словник з державного управління / Уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін. : за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. - К. : НАДУ, 2010. - 820 с.

Галай В.О., кандидат юридичних наук, доцент

Способи захисту прав людини від проявів ксенофобії та расизму в Україні
В українському суспільстві сьогодні спостерігаються тенденції, які зумовлюють наявність у суспільстві різних проявів ксенофобії, расизму та